

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANTALYA MANAVGAT BELEDİYESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9
7.	DENETİM BULGULARI.....	9
8.	EKLER.....	30

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: Ödenek Tablosu	3
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	4
Tablo 4: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	4
Tablo 5: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 6: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	5
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	6
Tablo 8: Amortisman Ayrılmayan Kalemler	10
Tablo 9: Kayıtlı Değerinden Fazla Amortisman Ayrılan Kalemler	11
Tablo 10: Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanaan İhtiyaçlar	23

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Amortisman Kayıt İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması
2. İndirime Konu Olamayacak Katma Değer Vergisi Ödemelerinin İndirime Konu Edilmesi
3. Taşınmazlar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi
4. Hizmet Alımı Suretiyle Çalıştırılan Personele Ödenecek Kıdem Tazminatları İçin Karşılık Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. İşletme Hakkının Devri Niteliğindeki Taşınmaz Kiralamalarında Katma Değer Vergisi Tahakkuku Yapılmaması
2. Gerekli Şartları Taşımayan Kişilerin Bina Vergisi İndiriminden Yararlanması
3. Bazı İşyerlerine İlişkin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması
4. Kiraya Verilen Taşınmazlardan Elde Edilecek Kira Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi
5. Katı Atık Toplama ve Taşıma Gelirlerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi
6. Gerçek veya Tüzel Tek Kişiden Karşılama Zorunluluğu Olmayan İhtiyaçların Bu Kapsamda Karşılanması
7. Doğrudan Teminle Gerçekleştirilen Yapım İşlerinde Yaklaşık Maliyet Hesabının Yapılmaması
8. Muhtelif İhtiyaçların Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanması
9. Sözleşme Damga Vergisinin Taksitlere Bölünmesi
10. Çeşitli Sebeplerle Kullanma Olanğı Kalmayan Duran Varlıkların İlgili Hesapta İzlenmemesi

11. Genel Bütçeye Aktarılması Gereken Asgari Ücret Destek Kesintilerinin Aktarımının Yapılmaması

12. Gecekondu Fonu Hesabının Vadesiz Hesap Olması ve Fona Ait Gelirlerin Belediyenin Cari Harcamalarında Kullanılması

13. Elektrik Abonelikleri İçin Verilen Güvence Bedellerinin Doğrudan Giderleştirilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın “Mahalli idareler” başlıklı 127’nci maddesinde; Belediyeler, belde halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmış; kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Merkezi idarenin mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla idari vesayet yetkisine sahiptir. Merkezi idarenin, mahalli idareler üzerindeki idari vesayet yetkisi; idari denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

Manavgat Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 3 üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup, faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Belediyenin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunda belediyenin görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun’un “Belediyenin görev ve sorumlulukları” başlıklı 14’üncü maddesinde, belediyelerin mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik amacıyla adımlar atabileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanının belediye sınırlarını kapsadığı ve fakat belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetlerinin götürülebileceği de Kanun’da hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda bahsedilen Kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu

- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
- 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu
- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
- 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
- 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu
- 3194 sayılı İmar Kanunu

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Manavgat Belediyesinin karar organı olan Manavgat Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 32 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Manavgat Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı iki adet birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü ve Teftiş Kurulu Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı dört adet memur kökenli başkan yardımcısı, iki adet meclis kökenli başkan yardımcısı görev

yapmaktadır. Belediyenin yirmidört adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	429	208
Sözleşmeli Personel		24
Kadrolu İşçi	214	143
Geçici İşçi	0	0
Toplam	643	375
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		1279

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Manavgat Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Manavgat Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: Ödenek Tablosu

Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
360.000.000,00	0,00	0,00	360.000.000,00	286.936.472,53	73.063.527,47	0,00

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Gider Türü	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi
01- Personel Giderleri	39.657.500,00	37.060.289,50	93,45%
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	6.533.200,00	6.571.778,98	100,59%
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	204.304.300,00	204.857.476,09	100,27%
04- Faiz Gideri	5.500.000,00	2.777.895,36	50,51%
05- Cari Transferler	5.175.000,00	4.318.562,16	83,45%
06- Sermaye Giderleri	71.530.000,00	30.245.829,47	42,28%
07- Sermaye Transferleri	1.300.000,00	1.104.640,97	84,97%
08- Borç Verme	0,00	0,00	0%
09- Yedek Ödenekler	26.000.000,00	0,00	0%
Toplam	360.000.000,00	286.936.472,53	79,70%

Belediyenin 2020 yılında bütçe giderleri % 79,70 seviyesinde gerçekleşmiştir. Düşük gerçekleşme oranında en önemli payın sermaye giderlerine ait olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gider Türü	2018 Yılı (TL)	2019 Yılı (TL)	2020 Yılı (TL)	2019-2018 Değişim Oranı	2020-2019 Değişim Oranı
01- Personel Giderleri	29.906.833,75	33.768.611,67	37.060.289,50	12,91%	9,75%
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.353.027,22	6.076.001,82	6.571.778,98	13,51%	8,16%
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	196.729.341,31	198.191.443,57	204.857.476,09	0,74%	3,36%
04- Faiz Gideri	4.225.216,05	4.611.360,95	2.777.895,36	9,14%	-39,76%
05- Cari Transferler	5.012.924,79	5.132.498,35	4.318.562,16	2,39%	-15,86%
06- Sermaye Giderleri	22.009.416,00	7.947.123,74	30.245.829,47	-63,89%	280,59%
07- Sermaye Transferleri	0,00	0,00	1.104.640,97		
Toplam	263.236.759,12	255.727.040,10	286.936.472,53	-2,85%	12,20%

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 31.209.432,43 TL (%12,20) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında faiz giderlerinde 1.833.465,59 TL (%39,76) ve cari transferlerde 813.936,19 TL (%15,86) azalış olduğu görülmektedir. Personel giderlerinde 3.291.677,83 TL (%9,75), SGK devlet prim giderlerinde 495.777,16 TL (%8,16), mal ve hizmet alım giderlerinde 6.666.032,52 TL (%3,36) ve sermaye giderlerinde 22.298.705,73 TL (280,59%) artış olmuştur.

Tablo 5: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelir Türü	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi
01- Vergi Gelirleri	141.860.000,00	102.953.731,46	-761.394,68	102.192.336,78	72,04%

03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	56.300.000,00	38.612.677,07	-530.558,76	38.082.118,31	67,64%
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	5.800.000,00	6.416.733,55	-10.000,00	6.406.733,55	110,46%
05- Diğer Gelirler	122.950.000,00	119.030.625,20	-1.122.193,64	117.908.431,56	95,90%
06- Sermaye Gelirleri	35.840.000,00	11.768.066,85	-16.000,00	11.752.066,85	32,79%
08- Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	
09- Red ve İadeler	-2.750.000,00				
Toplam	360.000.000,00	278.781.834,13	-2.440.147,08	276.341.687,05	76,76%

Belediyenin 2020 yılında net bütçe geliri %76,76 seviyesinde gerçekleşmiştir. Gerçekleşme oranının düşük olmasının sebebinin teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ile sermaye gelirlerinin tahminlerin oldukça altında gerçekleşmesi olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 6: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelir Türü	2018 Yılı (TL)	2019 Yılı (TL)	2020 Yılı (TL)	2019-2018 Değişim Oranı	2020-2019 Değişim Oranı
01- Vergi Gelirleri	77.529.249,62	111.974.643,70	102.953.731,46	44,43%	-8,06%
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	34.516.093,80	44.515.464,07	38.612.677,07	28,97%	-13,26%
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	8.072.426,24	4.132.016,10	6.416.733,55	-48,81%	55,29%
05- Diğer Gelirler	85.634.249,19	97.533.459,29	119.030.625,20	13,90%	22,04%
06- Sermaye Gelirleri	27.520.569,31	17.658.231,86	11.768.066,85	-35,84%	-33,36%
Toplam	233.272.588,16	275.813.815,02	278.781.834,13	18,24%	1,08%
09- Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	2.349.834,22	3.245.585,22	2.440.147,08	38,12%	-24,82%
Net Toplam	230.922.753,94	272.568.229,80	276.341.687,05	18,03%	1,38%

Belediyenin 2020 yılı gelirleri bir önceki yıla göre 3.773.457,25 TL (%1,38) artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirlerinde 9.020.912,24 TL (%8,06), teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 5.902.787,00 TL (%13,26) ve sermaye gelirlerinde 5.890.165,01 TL (%33,36) azalış olmasına rağmen; alınan bağış ve yardımlarda 2.284.717,45 TL (%55,29) ve diğer gelirlerde 21.497.165,91 TL (%22,04) tutarındaki artış toplam artış üzerinde etkili olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 274.452.851,74 TL, Faaliyet Geliri 312.587.932,13 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 38.135.080,39 TL olarak gerçekleşmiştir.

Manavgat Belediyesinin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı
1	MELAS İnş. Tur. Taş. Tic. A.Ş.	50.000,00	50.000,00	100%
2	TOROS Et Süt Tic. A.Ş.	1.050.000,00	1.050.000,00	100%

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç

kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Manavgat Belediyesinde iç kontrol sistemine yönelik yapılan incelemelerde;

- İç kontrol sistemi kapsamında yapılması gereken çalışmaların üst yöneticinin aldığı bir karar ile başlaması ve bu kararın kurum içinde bir duyuru ile veya uygun bir bilgilendirme yöntemi kullanılarak ilan edilmesi gerekirken bu kararın alınmadığı ve bilgilendirmenin yapılmadığı,
- Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesi'ne göre 31.12.2014 tarihine kadar hazırlanması gereken İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının hazırlanmadığı,
- Belediyenin tüm birimlerinde iş tanımlarının yapıldığı fakat bu işlerin süreç ve iş akış şemalarının çıkarılmadığı,
- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubunun oluşturulmadığı,
- Belediyenin organizasyon yapısı içerisinde İç Denetim Birimi bulunmadığı, tespit edilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Antalya Manavgat Belediyesi'nin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Amortisman Kayıt İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması

25 hesap grubunda kayıtlı bir kısım duran varlık için amortisman ayrılmadığı, bir kısım duran varlık için de kayıtlı değerinden daha fazla amortisman ayrıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinde, bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının niteliğini açıklayan 202'nci maddesinde bu hesabın, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu Yönetmeliğin 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının işleyişini açıklayan 203'üncü maddesine göre maddi duran varlıklar hesapları için ayrılan amortisman tutarları yıl sonunda bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilmelidir.

Yapılan incelemede; bazı maddi duran varlıklar için amortisman ayrılmadığı, bazı maddi duran varlıklar için ise kayıtlı değerinden daha fazla tutarda amortisman ayrıldığı görülmüştür. Bahse konu maddi duran varlıklara ilişkin bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 8: Amortisman Ayrılmayan Kalemler

Hesap Kodu	Hesap Adı	Varlıkların Toplam Değeri (TL)
251	Barajlar	16.172,91
251	Meydanlar	8.982.203,48
251	Mesire Yerleri	857.538,43
251	Rekreasyon Alanları	3.657.103,08
251	Pazar Yeri	24.372.161,06
251	Umuma Ait Binalar	696.213,92
252	Yurt ve Pansiyonlar	372.517,90
252	Bakımevi ve Huzurevleri	1.496.519,90
252	Kreş ve Gündüz Bakımevleri	111.631,76
252	Misafirhaneler	19.364,15
252	Müzeler, Sanat Galerileri	1.386.691,67
252	Hayvan Barınakları	269.254,38
252	Spor Sahaları	170.559,87
252	Spor Salonları	6.427.954,80
252	Stadyumlar	8.410.540,07
252	Oteller	85.052,60
252	Kültür ve Eğlence Merkezleri	20.062.652,05

252	Diğer	68.594,30
253	Güç Elektroniği ve Basınçlı Makineler ile Aletleri	933.925,07
253	Posta Makineleri	19.500,00
253	Etiketleme ve Numaralandırma Makineleri	6.500,00
253	Matbaacılıkta Kullanılan Makine ve Aletler	13.676,40
254	Tekneler	1.781,80
254	Botlar	7.528,40
254	Yatlar ve Kotralar	47.649,08
255	Basılı Yayınlar	0,00
255	Görsel ve İşitsel Kaynaklar	415,50
255	Bilgi Saklama Üniteleri	24.544,00

Tablo 9: Kayıtlı Değerinden Fazla Amortisman Ayrılan Kalemler

Hesap Kodu	Hesap Adı	Varlıkların Toplam Değeri (TL)	Amortismanların Toplam Değeri (TL)	Fark (TL)
253	Ayırma, Sınıflandırma Makineleri	19.788,00	584.947,04	-565.159,04
252	Mesleki Eğitim Merkezleri	115.540,46	530.400,00	-414.859,54
251	Su İsale Hatları	51.617,67	277.647,98	-226.030,31
252	Sağlık Ocakları	0,00	159.120,00	-159.120,00
252	Kamu Konutları	0,00	61.812,00	-61.812,00
252	Turizm Kompleksi	700.000,00	742.560,00	-42.560,00
255	Ses, Görüntü ve Sunum Cihazları	751.542,32	786.442,71	-34.900,39
255	Koruyucu Giysi ve Malzemeler	23.137,82	43.278,44	-20.140,62
254	Kanolar ve Kayıklar	0,00	18.840,02	-18.840,02
255	Bilgisayar Çevre Birimleri	460.381,04	475.715,56	-15.334,52
253	Spor Amaçlı Kullanılan Cihaz ve Aletler	149.403,50	162.607,70	-13.204,20
255	Büro Mobilyaları	2.177.185,18	2.187.750,06	-10.564,88
255	Haberleşme Cihazları	195.186,96	201.400,15	-6.213,19
255	Misafirhane, Konaklama ve Barınma Amaçlı Mobilyalar	95.379,93	100.100,45	-4.720,52
255	Kontrol ve Güvenlik Sistemleri	339.843,39	343.181,22	-3.337,83
252	Laboratuvarlar	0,00	3.266,05	-3.266,05
252	Hangarlar, Antrepolar, Silolar ve Depolar	40.000,00	42.432,00	-2.432,00
252	Kütüphaneler	0,00	2.211,23	-2.211,23
252	Diğer	0,00	1.530,88	-1.530,88
255	Teksir ve Çoğaltma Makineleri	136.173,67	137.673,50	-1.499,83
252	Diğer	0,00	1.406,34	-1.406,34
252	Diğer Binalar	0,00	1.117,15	-1.117,15
255	Hastanede Kullanılan Demirbaş Niteliğindeki Taşınırlar	51.146,40	51.625,49	-479,09
255	Salon Sporlarında Kullanılan Demirbaşlar	7.001,50	7.149,00	-147,50
252	Diğer	0,00	47,67	-47,67
255	Masa ve Sehpalarda Sergilenen Süs Eşyaları	0,00	0,02	-0,02
	TOPLAM			-1.610.934,82

Konuya ilişkin idare cevabında amortisman kayıtlarının 2021 yılsonu işlemlerinde düzeltileceği belirtilmiş olmakla birlikte, hatalı uygulamalar nedeniyle kurumun 2020 yılı mali tablolarında 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının hatalı görünmesine sebep olunmuştur.

BULGU 2: İndirime Konu Olamayacak Katma Değer Vergisi Ödemelerinin İndirime Konu Edilmesi

İndirim konusu yapılamayacak katma değer vergisi ödemelerinin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedilerek indirim konusu yapıldığı görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/1-3-g maddesinde; belediyelerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin katma değer vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "*İndirilemeyecek katma değer vergisi*" başlıklı 30'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği belirtilmiştir.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin "*1.B.2 Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar ile Mesleki Kuruluşların Vergilendirilmesi*" başlıklı bölümünde; 3065 sayılı Kanun'un (1/1-3-g) maddesinde sayılan kurumların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerinin vergiye tabi olmadığı vurgulanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*191 İndirilecek katma değer vergisi hesabı*" başlıklı 153'üncü maddesinde; bu hesabın, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen düzenlemelerden anlaşılacağı üzere, belediyeler kuruluş amacına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili olan harcamalar dolayısıyla yükledikleri katma değer vergisini indirim konusu yapamayacaklardır. Bu sebeple belediyelerin kuruluş amaçlarına yönelik yapılan harcamaları ile ticari kapsamdaki harcamalarının birbirinden ayrılarak; rutin görevlerini yerine getirme amacıyla yapılan harcamaları nedeniyle yüklenen katma değer vergilerinin indirim konusu yapılmaması, bunun bir maliyet unsuru olarak gidere ya da ilgili varlık hesabının maliyetine yüklenmesi gerekmektedir.

İdarenin vergisel işlemlerinin incelenmesinde; ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, akaryakıt alımı ve iş makinesi kiralama işlerinde yapılan ödemelere ilişkin katma değer vergisi tutarlarının 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedilmek suretiyle indirim konusu yapıldığı görülmüştür. Söz konusu giderler, idarenin görev alanıyla ilgili hizmetlerine yönelik olduğu için yüklenilen katma değer vergisi tutarının indirime konu edilmeden giderleştirilmesi gerekirdi.

Konuya ilişkin idare cevabında, 2021 yılı itibariyle bulgu doğrultusunda işlem yapılmaya başlandığı belirtilmekle birlikte, ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerine ilişkin katma değer vergisi tutarlarının indirim konusu yapılması nedeniyle 2020 yılı mali tablolarındaki 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının ve 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının olması gerekenden yüksek görünmesine neden olmuştur.

BULGU 3: Taşınmazlar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi

Maddi duran varlık hesaplarında kayıtlı duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlıkların maliyet bedeline eklenmek yerine doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

47 sıra nolu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin "*Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları*" başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte yer alan taşınmazlar için 34.000 TL'yi aşmayan duran varlıkların %100 amorti edileceği; aynı maddenin üçüncü fıkrasında, hesaplarda kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan belirtilen limiti aşanların değer artırıcı harcama olarak kabul edileceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilip amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı, bunların dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü harcamanın gider olarak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; duran varlıklar için yapılan harcamalardan belirtilen limitleri aşanların değer artırıcı harcama olarak kabul edilerek ilgili duran varlığın kayıtlı değerine eklenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; duran varlıklar için farklı zamanlarda yapılan 1.061.321,57 TL tutarında değer artırıcı nitelikteki harcamaların Tebliğ’de belirtilen limitin üstünde olmasına rağmen varlığın maliyetine eklenmek yerine doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Konuya ilişkin idare cevabında 2021 yılı itibariyle bulgu doğrultusunda işlem yapılmaya başlandığı belirtilmekle birlikte, değer artırıcı nitelikteki harcamaların doğrudan giderleştirilmesi nedeniyle kurumun 2020 yılı mali tablolarında maddi duran varlık hesapları ve 630 Giderler Hesabının hatalı görünmesine sebep olunmuştur.

BULGU 4: Hizmet Alımı Suretiyle Çalıştırılan Personele Ödenecek Kıdem Tazminatları İçin Karşılık Ayrılmaması

Belediye şirketinde çalışan işçilere ödenecek kıdem tazminatları için mevzuat gereği zorunlu olarak ayrılması gereken karşılıkların ayrılmadığı ve 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabında muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

İşçi statüsünde çalışan personele ödenecek kıdem tazminatına ilişkin düzenleme, 1475 sayılı İş Kanunu’nun 14’üncü maddesinde yer almaktadır. Anılan madde hükmü uyarınca; kamu idaresi, bünyesinde bir yıldan uzun süreli çalışan işçilerle iş ilişkisinin maddede sayılan hallerden herhangi biri nedeniyle sona ermesi durumunda kıdem tazminatını ödemekle yükümlüdür.

Mezkûr Kanun’un diğer maddelerinin mülga olması sonrasında yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanunu’nun “*Bazı kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların kıdem tazminatı*” başlıklı 112’nci maddesinde ise; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62’nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatlarının da ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından ödeneceği belirtilerek kıdem tazminatı hükümleri, alt işveren aracılığıyla çalışan personeli de kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Dolayısıyla belediye, anılan mevzuat hükümlerinde öngörülen şartların oluşması halinde kıdem tazminatı ödemekle yükümlü kılınmıştır.

Kamu idaresinin bu tazminata ilişkin yükümlülüklerinin, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 5’inci maddesinde temel ilke ve kavramlardan biri olarak belirlenen ihtiyatlılık ilkesi gereği muhasebeleştirilerek raporlanması gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin 281'inci maddesinde bu hesabın, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı; 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin 330'uncu maddesinde ise söz konusu hesabın belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; belediye şirketi bünyesinde hizmet alımı suretiyle çalıştırılan personele ödenecek kıdem tazminatları için 372 ve 472 no.lu hesaplarda karşılık ayrılmadığı görülmüştür. İhtiyatlılık ilkesi gereği gelecekte ödenecek kıdem tazminatları için karşılık ayrılması ve ayrılan karşılıkların ilgili hesaplarda takip edilmesi uygun olacaktır.

Konuya ilişkin idare cevabında 2021 yılı itibariyle bulgu doğrultusunda çalışmalara başlanıldığı belirtilmiş olmakla birlikte, belediye şirketi bünyesinde hizmet alımı suretiyle çalıştırılan personel için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmaması nedeniyle kurumun 2020 yılı mali tablolarında 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının eksik görünmesine sebep olunmuştur.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşletme Hakkının Devri Niteliğindeki Taşınmaz Kiralamalarında Katma Değer Vergisi Tahakkuku Yapılmaması

İşletme hakkının devri niteliğini taşıyan hizmet dağıtım noktalarının kiralanması işlemlerinde katma değer vergisi tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde, verginin konusunu teşkil eden işlemler sayılmıştır. Aynı maddenin birinci fıkrasının 3-f bendinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemlerinin katma değer vergisinin konusuna girdiği hüküm altına alınmıştır.

3065 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin 4-d bendinde, iktisadi işletmelere dâhil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemlerinin katma değer vergisinden müstesna olduğu belirtilmiştir. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde sayılan gayrimenkuller dışındaki mal ve hakların kiralanması işlemleri ise iktisadi işletmeye dâhil olup olmadığına

bakılmaksızın Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinin 3-f bendine göre katma değer vergisine tabi olacaktır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin "*F. Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar*" bölümünün "*4.4. İktisadi İşletmeye Dâhil Olmayan Gayrimenkullerin Kiralanması*" başlığı altında da yukarıda belirtilen mevzuata paralel düzenlemelere yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; kiralanın taşınmazın bizatihi kendisi iktisadi işletme niteliğinde ise veya taşınmaza bağlı işletme hakkının kiralanması söz konusu ise, kiralama işleminin Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17'nci maddesinde belirtilen istisna hükmü kapsamında değerlendirilmeyeceği ve katma değer vergisine tabi olacağı anlaşılmaktadır. Örneğin; belediyeye ait büfe, otopark, çay ocağı, spor tesisi, kantin, taş ocağı gibi taşınmazların kiralanması işlemleri işletme hakkının kiralanması niteliğindedir. Zira bu durumda kiraya verilen unsur aslında bir taşınmaz değil, taşınmaza bağlı bir haktır.

Yapılan incelemede, sahil kenarlarındaki hizmet dağıtım noktalarının kiralamalarında katma değer vergisi tahakkuk ettirilmediği görülmüştür. Söz konusu kiralamalar, bir gayrimenkul kiralaması değil işletme hakkının kiralanması niteliğinde olduğundan katma değer vergisine tabi işlemlerdir. Bu nitelikteki kiralamalarda kira bedelleri üzerinden katma değer vergisi tahakkuk ettirilmemesi vergi kaybına neden olabileceğinden konuya gerekli hassasiyetin gösterilmesi önem arz etmektedir.

İdare cevabında, konuya ilişkin Antalya Vergi Dairesi Başkanlığından görüş talep edildiği, gelecek görüş doğrultusunda işlem tesis edileceği belirtilmiş olup, konu sonraki yıllar denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 2: Gerekli Şartları Taşımayan Kişilerin Bina Vergisi İndiriminden Yararlanması

İndirimli bina vergisi oranından yararlanma şartlarını taşımayan kişilerin bu uygulamadan yararlandıkları tespit edilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde; Türkiye sınırları içinde bulunan binaların bu Kanun hükümlerine göre bina vergisine tabi olduğu, 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında ise Bakanlar Kurulu'nun, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri

münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sifira kadar indirmeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anılan hükmün verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan 20/12/2006 tarihli ve 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkûr 8'inci madde kapsamındaki kişilerin meskenlerine ait bina vergisi oranı 2007 yılı ve müteakip yıllar için sifira indirilmiştir.

Konu hakkında yayımlanan 38 Seri No'lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde; hiçbir geliri olmadığını beyan eden mükelleflerin daha sonradan gelir elde etmeleri veya ikinci bir meskene sahip olmaları halinde, bu durumun belediyeye bildirilmesi zorunlu tutulmuştur.

Aynı Tebliğ'de Sosyal güvenlik kurumlarından emekli, dul, yetim, ölüm ve malûliyet aylığı alanların, bu aylıkları dışında başka gelirlerinin bulunması halinde, bunlara ait meskene indirimli vergi oranının (sıfır) uygulanmayacağı belirtilmiştir.

57 Seri No'lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde; emlak vergisi işlemlerinde mükellefler tarafından bildirilen hususların teyidinin, mükelleflerden belge istenmeden ilgili kurum ve kuruluşlardan yapılması gerektiği, gerek duyulması halinde bildirimlerin kontrolü amacıyla bildirim konu taşınmazlarda yoklama ve tespit yapılabileceği düzenlenmiştir.

44 Seri No'lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde; indirimli vergi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunmak suretiyle indirimli vergi oranından yararlanan mükellefler ile durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen mükelleflerden alınması gereken verginin cezalı olarak ve gecikme faizi ile birlikte alınacağı belirtilmiştir.

Manavgat ilçesinde indirimli (sıfır) bina vergisinden faydalanan kişilerin yukarıda yer alan düzenlemelerdeki şartları taşıyıp taşımadıklarına ilişkin çalışma yapılmıştır. Buna göre,

- Hiçbir geliri olmadığını veya Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan alınan aylık dışında geliri olmadığını beyan eden 1562 kişi arasından örnek olarak seçilen 120 kişinin Sosyal Güvenlik Kurumu hizmet dökümlerinin incelenmesi neticesinde, 34'ünün 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4/a, 4/b veya 4/c bentleri kapsamında çalıştığı,
- Tek meskeni olduğunu beyan eden 1706 kişi arasından örnek olarak seçilen 300 kişinin tapu kayıtlarının incelenmesi neticesinde 33'ünün birden fazla meskeni olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelerde öngörülen şartları kaybetmiş olan kişilerin Kanun'un anılan kişilere yönelik olarak getirmiş olduğu indirimli emlak vergisi oranından yararlanmaları mümkün değildir. Bu sebeple indirimli emlak vergisi uygulamasından yararlanma şartlarını taşımayan kişilerle ilgili, yukarıda belirtilen düzenlemeler çerçevesinde işlem tesis edilmesi; gelir kaybı yaşanmaması için İlçe Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğü ve İlçe Tapu Müdürlüğüyle gerekli koordinasyonun sağlanması uygun olacaktır.

Konuya ilişkin idare cevabında, mevzuatta yer alan şartları taşımayan kişilerin bina vergisi muafiyetlerinin sonlandırılması ve vergi tahakkuklarının yapılması için çalışma başlatıldığı belirtilmiş olup, konu sonraki yıllar denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 3: Bazı İşyerlerine İlişkin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içindeki bazı iş yerlerinin Çevre Temizlik Vergisi tahakkuku ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "*Çevre temizlik vergisi*" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinde; belediye sınırları içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, verginin mükellefinin binaları kullananlar olduğu ve mükellefiyetin binanın kullanımı ile başlayacağı hüküm altına alınmıştır.

Belediyenin vergi gelirlerinin incelenmesi kapsamında, Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan Manavgat ilçesinde aktif olarak faaliyet gösteren iş yerleri listesi alınmış ve bu liste ile Belediyeden alınan çevre temizlik vergisi mükellefleri listesi karşılaştırılmıştır. Gelir İdaresi Başkanlığı listesinde aktif olarak faaliyet gösterdiği belirtilen ancak Belediyenin çevre temizlik vergisi mükellefleri listesinde yer almayan 5.707 mükellef arasından örnek olarak seçilen 50 mükellefin çevre temizlik vergisi mükellefiyeti sorgulanmıştır. Sorgulama sonucunda 24 adet iş yerinin çevre temizlik vergisi mükellefiyetinin olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca belediye tarafından kiraya verilen 136 taşınmazdan örnek olarak seçilen 15 adet işyerinden 5'inin çevre temizlik vergisi mükellefiyetinin tesis edilmediği görülmüştür.

Çevre temizlik vergisi geliri belediyelerin önemli gelir kalemlerinden biridir. Dolayısıyla, bu alanda bir gelir kaybının yaşanmaması adına vergi dairesiyle ortak çalışma da dahil çeşitli kontrol mekanizmalarının geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Konuya ilişkin idare cevabında, örnek olarak seçilen ve mükellefiyet tesis edilmediği tespit edilen kişiler adına çevre temizlik vergisi mükellefiyeti tesis edildiği belirtilmiş olmakla birlikte, belediye sınırları içerisinde aktif olarak faaliyet gösteren tüm iş yerlerinin çevre temizlik vergisi mükellefiyetlerine yönelik yapılacak işlemler sonraki yıllar denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Kiraya Verilen Taşınmazlardan Elde Edilecek Kira Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Belediyenin mülkiyetinde olup bir yıldan uzun süreyle kiraya verilen taşınmazlara ait gelecek dönem kira gelirlerinin nazım hesaplarda muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 306/U ve 306/V maddelerinde; kiraya verilen maddi duran varlıkların, kiralama sözleşmelerinde yer alan kira gelirlerinin 993 Maddi duran varlıkların kira ve irtifak hakkı gelirleri hesabı ve 999 Diğer nazım hesaplar karşılığı hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; kurumun bir yıldan uzun süreyle kiraya verdiği taşınmazları olmasına rağmen, bu taşınmazlardan elde edilecek kira gelirlerinin 993 ve 999 nolu hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

Konuya ilişkin idare cevabında, 2021 yılı itibariyle bulgu doğrultusunda düzeltme işleminin yapıldığı belirtilmiş olmakla birlikte, hatalı uygulama nedeniyle kurumun 2020 yılı mali tablolarında 993 ve 999 no.lu hesapların eksik görünmesine sebep olunmuştur.

BULGU 5: Katı Atık Toplama ve Taşıma Gelirlerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Belediye meclisi tarafından katma değer vergisi dahil olarak belirlenen tarifeye göre tahsil edilen katı atık toplama ve taşıma ücret gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun "*İzin alma, arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğü*" başlıklı 11'inci maddesinde belediyelerin evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmekle yükümlü olduğu ve bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınacağı belirtilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının niteliğini düzenleyen "*Hesabın İşleyişi*" başlıklı 294'üncü maddesinde;

hizmet karşılığı olarak katma değer vergisi tutarı dahil olmak üzere yapılan tahsilat tutarlarının 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabına borç, tahsil edilen katma değer vergisinin 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına alacak, katma değer vergisi hariç tutarın ise 600 Gelirler Hesabına alacak olarak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Katı atık toplama ve taşıma hizmetleri katma değer vergisinin konusuna girmektedir. Bu sebeple belediye meclisince katı atık toplama ve taşıma tarifesindeki tutarlar katma değer vergisi dahil olacak şekilde belirlenmiştir.

Yapılan incelemede, belediye tarafından katma değer vergisi dahil olacak şekilde tahsil edilen katı atık toplama ve taşıma ücret gelirlerinin kaydında 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının kullanılmadığı görülmüştür. Yukarıda yer verilen Yönetmelik hükmü gereği, tahsil edilen bedellerin katma değer vergisi tutarlarının ayrıştırılarak 391 nolu hesaba kaydedilmesi uygun olacaktır.

Konuya ilişkin idare cevabında, 2021 yılı itibariyle bulgu doğrultusunda işlem yapılmaya başlandığı belirtilmekle birlikte, hatalı işlem nedeniyle 2020 yılı mali tablolarındaki katma değer vergisi hesapları ve 600 Gelirler Hesabının hatalı görünmesine sebep olunmuştur.

BULGU 6: Gerçek veya Tüzel Tek Kişiden Karşılanma Zorunluluğu Olmayan İhtiyaçların Bu Kapsamda Karşılanması

Gerçek veya tüzel tek kişinin ihale konusu malla ilgili özel bir hakka sahip olmamasına rağmen 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (a) bendi kapsamında doğrudan temin usulüyle mal alımı yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Doğrudan temin*" başlıklı 22'nci maddesinin (a) bendinde, ihtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi halinde ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulüne başvurulabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "*İhtiyacın gerçek veya tüzel tek kişiden temini*" başlıklı 22.2'nci maddesinde ise; 4734 sayılı Kanunu'nun 22'nci maddesinin (a) bendi kapsamında mal ve hizmet alımlarında, piyasa fiyat araştırmasının yapılması gerektiği ve ihtiyacının sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanmasını gerektiren nedenlerin "Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form"da belirtilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; ihtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi halinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Doğrudan temin” başlıklı 22'nci maddesinin (a) bendine göre mal veya hizmet alımı yapılabileceği anlaşılmaktadır. Bu bent kapsamında yapılan alımlarda “Tek Kaynaktan Temin Edilen Hizmetlere İlişkin Form”la ihtiyacın neden sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin detaylı olarak belirtilmesi ve fiyat araştırmasının yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İşletme ve İştirakler Müdürlüğü tarafından yıl içerisinde toplam 281.249,19 TL tutarında gıda malzemesinin 4734 sayılı Kanun'un 22-a maddesi kapsamında satın alındığı, buna karşın gıda malzemeleriyle ilgili piyasa fiyat araştırması yapılmadığı ve alıma konu olan malzemelerin neden tek kişiden karşılanabileceği detaylı olarak formda belirtilmediği görülmüştür. Söz konusu gıda malzemelerinin gerçek veya tüzel tek kişiden tedarik edilebilecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, bu alımların Kanun'un 22-a maddesi kapsamında yapılmasının mevzuata aykırılık oluşturduğu düşünülmektedir.

BULGU 7: Doğrudan Teminle Gerçekleştirilen Yapım İşlerinde Yaklaşık Maliyet Hesabının Yapılmaması

Doğrudan temin usulü ile gerçekleştirilen bazı yapım işlerinde yaklaşık maliyet hesaplaması yapılmadan fiyat teklifi alındığı görülmüştür.

Doğrudan temin usulü, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda bir ihale usulü olarak düzenlenmemekle beraber Kanun kapsamında olan bir alım yöntemidir. Doğrudan temin ile yapılacak alımlarda ilan yapma, ihale komisyonu kurma ve yeterlik kriteri arama zorunluluğu olmadan, görevlendirilecek kişiler tarafından piyasa fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar karşılanabilmektedir.

Bununla birlikte, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5'inci maddesinde; Kanun'un 22/d maddesi kapsamında gerçekleştirilecek yapım işlerinde yapılacak fiyat araştırmasının, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde belirlenen yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin esas ve usullere göre yapılmasının zorunlu olduğu belirtilmiş; fiyat araştırması sonucunda öngörülen parasal limitin aşılabileceğinin tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanun'un ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Söz konusu Yönetmeliğin, yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin düzenlemenin yer aldığı 9'uncu maddesinde; yaklaşık maliyetin hesabında arazi ve zemin etüdünün yapılması,

projenin hazırlanması, mahal listesi ve metrajların hazırlanması, birim fiyat ve imalat tariflerinin hazırlanmasının gerekli olduğu belirtilmiştir.

Doğrudan temin ile gerçekleştirilen yapım işlerinin incelenmesi neticesinde; bazı yapım işlerinde herhangi bir proje, mahal listesi veya birim fiyat cetveli olmadan, yapılacak iş kalemleri ve miktarları belirtilmeden fiyat teklifi alındığı görülmüştür. Piyasa fiyat araştırma tutanaklarında sadece yapım işinin adlarının yer alması, yapım işini oluşturan iş kalemlerinin ve miktarlarının belirtilmemesi; fiyat tekliflerinin hangi verilere dayanılarak yapıldığı ve kabul işlemlerinin hangi kriterler esas alınarak gerçekleştirildiği konusunda belirsizliğe neden olmuştur.

Piyasa fiyat araştırmasının söz konusu düzenlemelere uygun olarak yapılması; ihtiyaç duyulan yapım işinin, Kanun'un 22/d maddesinde öngörülen parasal limiti aşp aşmadığının belirlenmesi ile muayene ve kabul işlemlerinin sıhhatli bir şekilde tamamlanması açısından önem arz etmektedir.

BULGU 8: Muhtelif İhtiyaçların Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanması

İhale yapılmak suretiyle karşılanması gereken bazı yapım işleri ve mal alımlarının, doğrudan temin parasal sınırının altında kalacak şekilde parçalara bölünerek gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesinde; ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması gerektiği, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu; 22'nci maddesinin (d) bendinde, 2020 yılında büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 97.008,00 TL, diğer idarelerin 32.316,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları için doğrudan temin usulüne başvurulabileceği belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5'inci maddesinde, Kanun'un 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle 22'nci maddenin (d) bendi kapsamında temininin 4734 sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği ifade edilmiş, bu yöndeki uygulamaların ilgililer açısından sorumluluk doğuracağı hususu da dikkat edilmesi gereken bir başka konu olarak vurgulanmıştır.

Doğrudan teminle yapılan alımların incelenmesi sırasında; aynı ihale içinde yer alabilecek nitelikteki ihtiyaçların, birbirine yakın tarihlerde parçalara bölünerek temin edildiği görülmüştür. Bahsi geçen harcamalara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 10: Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanan İhtiyaçlar

Yevmiye No	Birim	Alım Konusu	Tutar (TL) (KDV Hariç)
4573	Özel Kalem Müdürlüğü	Belediyespor Gıda Alımı	73.027,00
5537	Özel Kalem Müdürlüğü	Belediyespor Et Alımı	94.055,00
4159	Fen İşleri Müdürlüğü	Elektrik ve Mekanik İşlerin Yapılması	89.360,00
4161	Fen İşleri Müdürlüğü	Pazartesi Pazarına Çeşitli İmalatların Yapılması	89.300,00
5966	İşletme ve İştirakler Müdürlüğü	Traktör Giydirilmesi	45.169,49
5967	İşletme ve İştirakler Müdürlüğü	Yolcu Vagonu Alım ve Giydirilmesi	65.000,00
11113	Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü	Çam İçi Halk Plajına Yürüyüş Yolu Engelli Platformu ve Soyunma Kabini Yapımı	74.308,00
11114	Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü	Çam İçi Halk Plajına Yürüyüş Yolu Yapıtılması	31.978,00
11115	Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü	Kızılot Halk Plajına Yürüyüş Yolu Engelli Platformu Soyunma Kabini ve Depo Yapıtılması	94.102,50
GENEL TOPLAM			656.299,99

Doğrudan temin yöntemine ilişkin düzenlemeler, sınır değer altındaki günlük ihtiyaçların hızlı şekilde karşılanması ile ekonomik olarak karşılanması arasında denge kurmayı esas almaktadır. Bu nedenle, Kanun'da belirlenen sınır değerlerin üzerindeki ihtiyaçların yine Kanun'da düzenlenen ihale yöntemleriyle karşılanması kamu kaynaklarının etkili, verimli ve ekonomik kullanılması açısından önem arz etmektedir.

BULGU 9: Sözleşme Damga Vergisinin Taksitlere Bölünmesi

Sözleşme tutarı üzerinden hesaplanan damga vergisinin tek seferde ödenmesi gerekirken eşit taksitler halinde hakedişlerden kesilerek ödendiği görülmüştür.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun "Konu" başlıklı 1'inci maddesinde; Kanuna ekli 1 sayılı tabloda yer alan kağıtların damga vergisine tabi olduğu, "Mükellef" başlıklı 3'üncü maddesinde; verginin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu ve resmi daireler ile kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisini kişilerin ödeyeceği, "Makbuz Karşılığı Ödemelerde Ödeme Zamanı" başlıklı 22'nci maddesinde; damga vergisinin kağıdın düzenlendiği tarihi izleyen on beş gün içinde vergi dairesine beyan edileceği ve aynı süre içinde ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, temizlik işleri müdürlüğünün yapmış olduğu 20.597.497,00 TL tutarındaki 6 ay süreli personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımında, 195.264,00 TL tutarındaki sözleşme damga vergisinin tek seferde ödenmeyerek 6 adet hakedişe eşit olarak

dağıtıldığı ve her bir hakedişte 32.544,00 TL sözleşme damga vergisi kesintisi yapıldığı görülmüştür. Aynı yöntem diğer müdürlüklerin yaptığı personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı sözleşmelerinde ve Belediyenin süreklilik arz eden, her ay ödeme yaptığı yolcu taşımacılığı hizmet alımı sözleşmelerinde de uygulanmıştır. Vergi borcunun zamanında ödenmemesi nedeniyle karşılaşılabilecek muhtemel yaptırımlardan kaçınmak için hatalı uygulamanın sonlandırılması uygun olacaktır.

BULGU 10: Çeşitli Sebeplerle Kullanma Olanığı Kalmayan Duran Varlıkların İlgili Hesapta İzlenmemesi

Çeşitli nedenlerle hurdaya ayrılan maddi duran varlıkların 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına ilişkin "*Hesabın işleyişi*" başlıklı 225'inci maddesinde; kullanma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortisman Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede; ekonomik ömrünü tamamlamış, kullanma olanığını yitiren, tamiri mümkün veya ekonomik olmayan tesis, makine ve cihazlar ile demirbaşların 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına kayıt edilmeden doğrudan ilgili varlık hesabından düşülerek kayıtlardan çıkarıldığı görülmüştür.

Konuya ilişkin idare cevabında, 2021 yılı itibariyle bulgu doğrultusunda işlem yapılmaya başlandığı belirtilmekle birlikte, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kullanılmaması nedeniyle hurdaya ayrılan maddi duran varlık bilgisinin kurumun 2020 yılı bilançosunda yer almamasına sebep olunmuştur.

BULGU 11: Genel Bütçeye Aktarılması Gereken Asgari Ücret Destek Kesintilerinin Aktarımının Yapılmaması

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamındaki işçilikler için ödenen asgari ücret destek tutarlarının yüklenici hakedişlerinden kesildiği ancak ilgili mal müdürlüğüne veya İşsizlik Sigortası Fonuna gönderilmeyip 333 Emanetler Hesabında bekletildiği görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 68'inci maddesinin birinci fıkrasında; 2016 yılında bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2016 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edileceği ve bu tutarın Hazine tarafından karşılanacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı maddenin sekizinci fıkrasında ise; Hazine tarafından karşılanan tutarların da yüklenicinin (işverenlerin) hakedişinden kesileceği belirtilmiştir. Aynı Kanun'un Geçici 71'inci maddesinde de 2017 yılına yönelik benzer bir düzenleme yapılmıştır.

10.02.2016 tarihli ve 2016-4 numaralı Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi'nin "*İhale Makamlarınca Destekten Yaralanan İşverenlerin Hakedişlerinden Yapılacak Kesintilere İlişkin Usul ve Esaslar*" başlıklı bölümünün son fıkrasında; hakedişten kesilen ve emanete alınan tutarların genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerinin, ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanun'un Geçici 75'inci maddesinin birinci fıkrasında ise; 2018 yılında bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2018 yılı Ocak ila Eylül ayları için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edileceği ve bu tutarın İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı maddenin sekizinci fıkrasında ise; İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanan tutarların da yüklenicinin (işverenlerin) hakedişinden kesileceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un Geçici 78'inci maddesinde 2019 yılı, Geçici 80'inci maddesinde ise 2020 yılı için hesaplanan tutarların İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacağı ve bu tutarların yüklenicinin hakedişinden kesileceğine yönelik benzer düzenleme yapılmıştır.

Yukarıdaki belirtilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlere asgari ücret destek yardımı yapılacağı ve belediyelerin hizmet alımı suretiyle çalıştırdığı personel için Hazine ya da İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanan asgari ücret destek tutarlarının yüklenicilerin hakedişlerden kesileceği ve mevzuatta öngörülen kurumlara aktarılacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; yüklenicilerin hakedişlerinden bu kapsamda toplam 4.436.806,11 TL tutarında kesinti yapıp emanet hesaba alındığı, buna karşın kesilen tutarların ilgili kurumlara aktarılmadığı görülmüştür. Bu durum Belediyeye ait olmayan bir kaynağın amacı

doğrultusunda kullanılmasını engellemektedir. Bu sebeple yüklenicilerin hakedişlerinden kesilen tutarların ilgili kurumlara aktarılması gerekmektedir.

BULGU 12: Gecekondu Fonu Hesabının Vadesiz Hesap Olması ve Fona Ait Gelirlerin Belediyenin Cari Harcamalarında Kullanılması

775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre oluşturulması gereken fon hesabının vadeli hesap niteliğinde olmadığı, belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazlarının satış bedellerinden gelen payın fon hesabına aktarılmadığı ve belediyenin cari harcamalarında kullanıldığı görülmüştür.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "*Fonların teşkili ve kullanılması*" başlıklı 12'nci maddesinde sayılan kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanarak bir fon oluşturulacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde bu fonda toplanan paraların, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ)'nin izni alınmak şartıyla maddede belirtilen işler için kullanılabilmesi belirtilmiştir.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 5'inci maddesinde ise belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmının %10'unun, 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılacağı belirtilmektedir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, belediye sınırları içerisinde Hazineye ait taşınmazların satışından tahsil edilen bedellerin %10'unun ilgili idarenin açmış olduğu gecekondu fonu hesabına aktarılması gerekmektedir. Gecekondu Kanunu'nda belirtilen hizmetlerde kullanılmak üzere oluşturulacak fon hesabının kaynakları arasında "Fonda toplanacak paraların faiz ve sair gelirleri" de sayıldığından bu hesapta tutulan paranın nemalandırılmasının öngörüldüğü anlaşılmaktadır. Yani, ilgili mevzuat hükmünden fon hesabının vadeli mevduat hesabı niteliğinde olması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca, bu fonda biriken tutarların kullanılabilmesi için öncelikle Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın izninin bulunması ve harcamanın 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde sayılan alanlarla sınırlı olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, ilçe sınırları içindeki taşınmaz satışlarından Belediyeye gönderilen toplam 2.970.743,98 TL tutarındaki payın gecekondu fonu hesabı yerine vadesiz bir banka hesabına aktarıldığı ve söz konusu tutarın TOKİ'nin izni alınmadan 775 sayılı Kanun'da

öngörülen amaçların dışında, muhtelif ödemeler için kullanıldığı görülmüştür. Her ne kadar Hazineye ait taşınmazların satışından Manavgat Belediyesine aktarılan pay muhasebe kayıtlarında takip edilse de, söz konusu tutarın gecekondur fonu hesabı dışında vadesiz hesaplarda tutuluyor olması hem faiz gelir kaybına yol açmakta hem de Belediyeye aktarılan tutarın amacı dışında kullanılabilmesine neden olmaktadır. Belirtilen sorunların yaşanmaması için taşınmaz satışlarından Belediyeye aktarılan payların gecekondur fonu hesabına aktarılması uygun olacaktır.

Konuya ilişkin idare cevabında, 2021 yılı itibariyle fonda bulunması gereken 3.142.078,95 TL'den 300.000 TL'nin vadeli gecekondur fonu hesabına aktarıldığı ve faize bağlandığı, vade sonunda geri kalan tutarın da gecekondur fonu hesabına aktarılacağı belirtilmiştir. Vade bitiminde aktarımın yapıp yapılmadığı sonraki yıllar denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 13: Elektrik Abonelikleri İçin Verilen Güvence Bedellerinin Doğrudan Giderleştirilmesi

Hizmet binaları ve çeşitli birimler için açtırılmış elektrik aboneliklerine ait güvence bedelleri için ödenen depozito ve teminatların 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabını düzenleyen 168'inci maddesinde; hesabın bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Bu kapsamda bir yıldan uzun süreyle verilen depozito ve teminatların 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına borç olarak kaydedilmesi ve verilmiş olan tutarların vadesi bir yılın altına inmedikçe, geri alınmadıkça ya da mahsup edilmedikçe bu hesabın borç bakiyesinde görünmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, elektrik tedarik edilen şirkete, çeşitli birimler için muhtelif tarihlerde 37.997,98 TL tutarında elektrik aboneliği güvence bedeli ödendiği ve bedelin doğrudan giderleştirildiği görülmüştür. Yukarıda belirtilen hükümler doğrultusunda muhasebe kayıtlarının yapılması belediyenin alacağıın takibi açısından uygun olacaktır.

Konuya ilişkin idare cevabında, 2021 yılı itibariyle bulgu doğrultusunda işlem yapılmaya başlandığı belirtilmekle birlikte, elektrik aboneliği güvence bedellerinin doğrudan giderleştirilmesi nedeniyle 2020 yılı mali tablolarında 630 Giderler Hesabı ve 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının hatalı görünmesine sebep olunmuştur.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Bazı İşyerlerine ait Çevre Temizlik Vergisinin Hatalı Olarak Hesaplanması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusuna ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı görülmüştür.
Belediyenin Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı İş Yerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Konu, "Diğer Bulgular" bölümünde "BULGU 3: Bazı İşyerlerine İlişkin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması" olarak yer almıştır.
Eğlence Hizmeti Sunan Yerlere Eğlence Vergisi Tahakkukunun Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusuna ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı görülmüştür.
Peyzaj Düzenlemesi Manavgat Belediyesine Bırakılan Güzergâhta İlan ve Reklam Vergisinin Aynı Zamanda Antalya Büyükşehir Belediyesi Tarafından da Tarh, Tahakkuk ve Tahsil Edilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili güzergâh için İlan ve Reklam Vergisinin Manavgat Belediyesi tarafından tarh, tahakkuk ve tahsil edildiği anlaşılmıştır.
Belediye Sınırları İçinde Faaliyet Gösteren Maden İşletmelerince Yatırılması Gereken Belediye Paylarının Takip ve Tahsilinin Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Belediye sınırları içinde faaliyet gösteren maden işletmelerince yatırılması

			gereken belediye paylarının Antalya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından tahsil edildiği ve Manavgat sınırları içerisindeki işletmelere ilişkin payların Manavgat Belediyesi'ne aktarıldığı görülmüştür.
İdare Bütçesinden Karşılanaan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İdare tarafından, söz konusu dağıtım şirketi ile ilgili hukuki süreç başlatıldığından konu rapora alınmamıştır.
Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusuna ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı görülmüştür.
Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının Kullanılmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Konu, "Diğer Bulgular" bölümünde "BULGU 13: Elektrik Abonelikleri İçin Verilen Güvence Bedellerinin Doğrudan Giderleştirilmesi" olarak yer almıştır.
Belediyeye Ait Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya konu çoğu taşınmaza yönelik işlem tesis edildiği ve kalan taşınmazlara ilişkin işlemlerin

			devam ettiği görüldüğünden konu rapora alınmamıştır.
--	--	--	---